

I. megoldás: Adjuk hozzá a D_n determináns első sorát a második sorához, majd az így keletkezett második sor $1/2$ -szeresét a harmadik sorhoz, az így keletkezett harmadik sor $1/3$ -szorosát a negyedik sorhoz s i. t. Így D_n -nel egyenlő értékű olyan determinánst kapunk, amelyben a főátló alatt levő elemek mind 0-val egyenlők, és a főátlóban a természetes számok állnak 1-től n -ig. Ámde ismeretes, hogy ha a főátló alatti (vagy feletti) elemek mind 0-val egyenlők, akkor a determináns értéke a főátlóban álló elemek szorzata, tehát D_n értéke valóban $n!$

Rátkai Zsolt (Bp. VI., Kölcsey g. III. o. t.)

II. megoldás: A bizonyítást elvégezhetjük a teljes indukció módszerével is. $n = 2$ és $n = 3$ esetén feladatunk állítása igaz, mert

$$D_2 = \begin{vmatrix} 1 & 1^2 \\ -1 & 1 \end{vmatrix} = 1 + 1 = 2 = 2!$$

$$D_3 = \begin{vmatrix} 1 & 1^2 & 0 \\ -1 & 1 & 2^2 \\ 0 & -1 & 1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & 2^2 \\ -1 & 1 \end{vmatrix} + \begin{vmatrix} 1^2 & 0 \\ -1 & 1 \end{vmatrix} = 1 + 4 + 1 = 6 = 3!$$

Tegyük fel, hogy az állítás igaz mind az $n = k - 2$, mind az $n = k - 1$ esetben, vagyis $D_{k-2} = (k - 2)!$ és $D_{k-1} = (k - 1)!$ Bebizonyítjuk, hogy ekkor $n = k$ -ra is igaz. Ugyanis, ha a k -adrendű D_k determináns k -adik oszlopát az előtte állóhoz hozzáadjuk, majd az így kapott determinánst a k -adik sora szerint kifejtjük, evvel egyetlen, $k - 1$ -ed rendű determinánshoz jutunk, és ha ezt $k - 1$ -edik oszlopa alapján két ugyancsak $k - 1$ -ed rendű determináns összegére bontjuk,¹ akkor az elsőben ráismerünk D_{k-1} -re, a másodiknak a $k - 1$ -edik oszlop szerinti, ugyancsak egytagú kifejtésében pedig D_{k-2} -re, mint tényezőre:

$$D_k = \begin{vmatrix} 1 & 1^2 & \dots & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & \dots & 0 & 0 & 0 \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ 0 & 0 & \dots & (k-3)^2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & \dots & 1 & (k-2)^2 & 0 \\ 0 & 0 & \dots & -1 & 1 & (k-1)^2 \\ 0 & 0 & \dots & 0 & -1 & 1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ \dots & (k-3)^2 & \dots & 0 & \dots & \dots \\ \dots & 1 & \dots & (k-2)^2 & \dots & \dots \\ \dots & -1 & \dots & 1 + (k-1)^2 & (k-1)^2 & \dots \\ \dots & 0 & \dots & 0 & \dots & 1 \end{vmatrix} =$$

$$= \begin{vmatrix} \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ \dots & (k-3)^2 & \dots & 0 & \dots & \dots \\ \dots & 1 & \dots & (k-2)^2 + 0 & \dots & \dots \\ \dots & -1 & \dots & 1 + (k-1)^2 & \dots & \dots \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ \dots & (k-3)^2 & \dots & 0 & \dots & \dots \\ \dots & 1 & \dots & (k-2)^2 & \dots & \dots \\ \dots & -1 & \dots & 1 & \dots & \dots \end{vmatrix} + \begin{vmatrix} \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ \dots & (k-3)^2 & \dots & 0 & \dots & \dots \\ \dots & 1 & \dots & 0 & \dots & \dots \\ \dots & -1 & \dots & (k-1)^2 & \dots & \dots \end{vmatrix} =$$

$$= D_{k-1} + (k-1)^2 D_{k-2} = (k-1)! + (k-1)^2 (k-2)! = (k-1)! +$$

$$+ (k-1)(k-1)! = (1+k-1)(k-1)! = k!$$

ami bebizonyítandó volt.

Tóth Zsuzsanna (Makó, József A. g. IV. o. t.)

¹Lásd K. M. L. XV. köt. 80. o. 1957 november.